Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 148. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го СЕРПНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 8, 1981 No. 148. VOL. LXXXVIII.

Відбудеться друга економічна конференція в Гарварді

Кеймбрідж, Масс. — (Ф-КУ). У п'ятницю і суботу 25 і 26-го вересня ц.р., тут, в Українському Науковім Інституті Гарвардського Університету, відбудеться Друга економічна конференція, в програму якої буде входити аналіза праць українських економістів і з'ясувань обсягу їхнього вкладу в економічні й споріднені науки.

Автори, яких праці будуть аналізовані: М. Туган-Барановський, Є. Слуцький, П. Ляшенко, М. Птуха, Р. Роздольський, В. Голубничий та сучасні математичні економісти в Києві. По ближчі інформації слід звертатися до проф. І.С. Коропецького, Темпл університет, Філаделфія, Па.

Важливість цієї конференції в тому, що вона чи не вперше буде старатися вказати на вагомий вклад українських науковців, яких як правило не вважали за українців, у розвиток цієї важливої ділянки суспільних наук. Конференція розглядатиме теж проблеми і людей, яких науковцям не дозволено студіювати в Україні. Варто підкреслити, що в конференції візьмуть участь вчені різних країн світу — ЗСА, Канади, Англії, Німеччини, Італії, Швайцарії.

Ця конференція буде другою з черги на цьому форумі, присвяченою проблемам української економіки. Перша відбулась в 1975 році і її матеріяли вийшли окремою книжкою у видавництві Прегер в 1977 році, під наголовком „Україна в системі СРСР — економічний балянс". Книжка дістала прихильні рецензії в низці професійних журналів, в Північній Америці й Европі. Знайшла вона теж відгук і на Україні, де такі відомі історики як Ю. Кондуфор та Л. Нагорна, як також економіст В. Засанський, обвинувачували авторів цієї збірки у перекручуванні дійсности та тенденційності.

Появився реґіональний збірник „Збаражчина"

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Минулого року, із серії реґіональних збірників бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка, українського архіву том XX, і при співучасті Комісії реґіональних дослідів і публікацій, появився 740-сторінковий збірник статтей, матеріялів і споминів — „Збаражчина". Редактор цієї книги це проф. д-р Володимир Жила; літературний редактор — проф. д-р Яр Славутич. Обкладинка до цього збірника у виконанні Оксани Мошинської; технічний керівник видання — Олекса Задойко. Книгу видано коштом нання Збаражчан Канади в Торонто, Канада. Надрукований цей збірник у друкарні „Київ" у Торонто.

Цей перший том охоплює наукові статті, історичні довідки, нариси про діячів Збаражчини та спомини. У ньому п'ять мап, десять карт і 130 світлин.

Другий том збірника „Збаражчина" повинен появитися при кінці цього року. В ньому, крім історії про села-місцевості, будуть поміщені історії комітетів і з світлинами, точний виказ пожертв на видання цих обох збірників, ім'я і прізвища жертводавців, понад 250 світлин, довідки про хор, театр, спорт, з'їзди, фестин та про менше і більше заслужених людей-працівників на культурно-освітньому полі.

Усі завваги до першого тому, пожертви і матеріяли зацікавлені збірником повинні пересилати на такі адреси: Federation of Ukrainian Zbaraschyan in Canada: 150 Geoffrey St., Toronto, Ont. M6R 1P5, Canada, або цього ж самого адресата на: 7085 Fabre St., Montreal, Que. H2E 2B1, Canada.

ПЕРЕВІРКА АКТИВНОСТИ ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ БУЛА ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ УНСОЮЗУ

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Ріст і активність Українського Народного Союзу у всіх його ділянках за перше півріччя біжучого року, пляни на близьке і дальше майбутнє, зокрема підготова 30-ої Конвенції, яка відбудеться в травні наступного року в Рочестері, Н.Й., і звязані з нею організаційні кампанії, були предметом звичайних нарад Головного Екзекутивного Комітету, які відбулись тут в Головній Канцелярії у п'ятницю, 24-го липня.

Наради відкрив і ними проводив головний предсідник д-р Іван Флис, а взяли в них участь всі члени Головного Екзекутивного Комітету: заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, головний директор на Канаду сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук, головний організатор Василь Оріховський, як теж головний контролер мгр Іван Геврик і головний редактор „Свободи" Зенон Снилик.

Після прийняття порядку нарад і затвердження протоколів з попередніх засідань д-р Флис попросив У.Дячук до започаткування серії звітів з поодиноких ділянок активности.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

За перших шість місяців 1981 року зріст майна виказав суму 598,447 долярів.

В травні ц.р. майно осягнуло вже суму 46,168,096 дол., але з огляду на виплату дивіденди в сумі 578,000 дол., воно в червні впало до понад 45,700,000 дол.

За півроку прибутки дали суму 3,639,000 дол., що являється на 408,870 дол. більше, як в цім самім часі рік раніше. Для вияснення треба додати, що в червні ц.р. УНС заплатив собі відсотки від позички для Корпорації Дому УНСоюзу у висоті 175,000 дол. за 1980 рік. Коли відняти ці відсотки від піврічних прибутків, то зріст прибутків дає суму 233,870. Сума зібраних вкладок рівняється майже сумі з попереднього року. Відсотки від бондів зросли на 151,338 дол.

Видатки за шість місяців винесли суму 3,040,600 дол., тобто були вищі на 146,396 дол., як видатки у першім півріччі 1980 року. Виплати грошевих зворотів дали суму 199,925 дол., виказавши зріст на 15,204 дол. від суми виплаченої рік раніше. Посмертні виплати зменшилися на 34,106 дол. Збільшено дивіденду на 47,543 дол. Виплати дозрілих грамот дали суму 372,460 дол., тобто на 51,757 дол. менше від попереднього року. Виплати для видавництва „Свобода" збільшилися на 35,000 дол. Платні працівників зросли на 17,149 дол.

Прибутки „Свободи" виказали суму 472,079 дол., або на 20,36 відсотка більше від попереднього року. З оголошень прибуло майже 5,000 дол. більше, а за друкарські праці понад 27,400 дол. За Альманах на 1981 одержано суму 37,214 дол., що являється на 10,526 дол. більше, як рік раніше.

Видатки зросли на 21,17 відсотка і дали загальну суму 473,298 дол. Кошти друкарського матеріялу зросли на 19,900. дол. (на 25 відсотків), пошта на 3,000 дол. (3,5 відсотка), а всі платні на 36,670 дол. (21 відсоток).

Союзівка почала свій сезон з днем 1-го липня ц.р. Досі можна було ствердити що прибутки і видатки рівнялися тим з попереднього року.

Корпорація Дому УНСоюзу мала в перших шістьох місяцях ц.р. всіх прибутків у висоті 1,006,292 дол., на 172,923 дол. (21 відсоток більше від 1980 року).

Всіх видатків було на суму 869,476 дол, або на 21,26 відсотка більше. Кошти газу і електрики зросли на 21,373 дол., міських податків виплачено на 25,801 дол. більше, а також виплачено понад 80,000 дол. більше у відсотках на позички. Цим закінчила своє звітування У.Дячук.

ЗВІТ В.СОХАНА

У перших шістьох місяцях 1981 року приєднали секретарі відділів та організатори 913 нових членів, в тому 283 до департаменту молоді, 510 до департаменту дорослих та 120 із акцидентовим забезпеченням. Коли в попередньому році здобув УНСоюз разом 2, 239 нових членів, то придбане число нових членів у звітовому півріччі становить менше, як половину минулорічного здобутку. Але можна сподіватися, що у передконвенційній кампанії прибуде до УНСоюзу більше число нових членів, коли відділи будуть старатися доповнити число свого членства для управнення до одного, чи більше конвенційних делеґатів за станом членів з 31-го грудня 1981 року.

За шість місяців 1981 року втрати в активному членстві не були більшими, як у попередньому році, а число суспендованих членів було значно меншим. У звітному часі було 512 передчасних згрошевлень грамот, 413 дозрілих до виплати вивінувальних грамот, за 445 грамот закінчили члени платити вкладки, а 448 членів померло. Всетаки малі здобутки нових членів далеко не покрили цих сподіваних втрат і тому УНСоюз втратив за шість місяців 1981 року на чисто 939 активних членів та 756 членів у загальному числі всього членства, яке включає виплачені грамоти та грамоти на безплатному продовженні забезпечення. Стан всього членства УНСоюзу на 30-го червня 1981 року виносив 83,911 членів, а стан активного членства — 62,146.

Всі резолюції та рекомендації засідання Головного Уряду були проголошені у „Свободі" вже в середу, 17-го червня, тобто три дні після закінчення нарад, а їх переклад на англійську мову вже в неділю, 21-го червня, був опублікований в „Українському Тижневику". Над виготовленням транскрипту із запису на маґнітофонній стрічці для зладження з цього протоколу цього засідання вже працює Марія Савчак. Всі протоколи засідань Головного Екзекутивного Комітету вже виготовлені та затверджені, як також зладжені їх переклади на англійську мову.

Актуарії УНСоюзу вже предложили до затвердження забезпеченевим урядам стейтів і провінцій нові тексти всіх грамот, які достосовано до їхніх вимог.

В дану пору відбувається в Головній Канцелярії перевірка діловодства УНСоюзу, що її переводять контролери забезпеченевого уряду Стейту Ню Джерзі. Це нормальна контроля, якій підлягають в стейті забезпеченеві братські союзи щороку.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

Звітуючи за Організаційний Відділ, який він очолює, В.Оріховський поінформував про хід нарад Окружних Комітетів, в яких він брав участь, про організаційну

(Закінчення на стор. 3)

В. ПОЛОВЧАК ПРОСИТЬ ДОЗВОЛУ НА СТАЛИЙ ПОБУТ В ЗСА

Чикаго, Ілл. — Пресові агентства і американська преса, в тому також нюйоркський щоденник „Ню Йорк Таймс" повідомили, що 13-річний український юнак Володимир Половчак, який минулого року відмовився повертатись з батьками в Україну і отримав право політичного азилю у З'єднаних Стейтах Америки, вніс тепер прохання до Уряду ЗСА надати йому право сталого побуту в цій країні. Адвокати Володимира і його 18-річної сестри Наталії заявили кореспондентам, що Володимир висловив надію на позитивне полагодження його прохання і що він та сестра приймуть у відповідному часі американське громадянство.

Совєтський Союз, як відомо, щей досі обвинувачує Уряд ЗСА за неправильне поступовання у відношенні до Половчака і оспорює право Америки вирішувати долю малолітньої дитини без згоди батьків: Справа опинилася в суді і суд вирішив передати Володимира під опіку стейтового уряду і під цією опікою він ще й досі перебуває, аж до остаточного вирішення його справи.

Газета „Ню Йорк Таймс" пише, що леґальна процедура Володимира Половчака викликала міжнародне зацікавлення з огляду на вік неповоротця, на дипломатичний тиск Совєтського Союзу і політичний спір між ЗСА і СССР.

Уряд ЗСА намагається бути в тіні цієї делікатної справи, але фактично він замішаний у цю справу, — твердять газети, — через Службу імміґрації і натуралізації, яка зверталася до Уряду за дозволом про уділення політичного азилю після виходу Володимира з-під опіки батьків. Лойд Бішоп, речник Служби еміґрації і натуралізації заявив, що він повідомив негайно про справу Половчака Державний департамент і з його дозволу було уділено азиль для Володимира. Речник Державного департаменту натомість ввесь час заявляв, що справа Половчака знаходилась в юрисдикції стейтового суду Ілліной.

Очевидно, — пишуть далі газети, — рішатиме тепер фактор чи Половчакові діти сіонебудь загрожує, коли б він повернувся до УССР. Братиметься під увагу релігійні почування, національну приналежність тощо. Раніше вже стейтовий суд встановив, що обидвоє Половчаки не бажають повертатися разом з батьками бо не бажають більше жити під цією системою.

У другій фазі судових пертрактацій буде вирішено, хто фактично мав би перебрати опіку над Половчаком. Суддя Муні заявив, що відносини в Україні братимуться під увагу. Батьки заявили, що вони не зважатимуться за дочку, яка вже є дорослою людиною і може вирішувати сама за себе, але вони ніколи не погодяться з рішенням, щоб 13-річний син залишився в ЗСА.

Папа перебув другу операцію

Рим, Італія. — Лікарський бюлетень, підписаний 9 лікарями, подав до публічного відома, що Папа Іван Павло II „пройшов перфектно операцію і знаходиться в доброму стані". Доктор Франческо Кручітті, який переводив першу операцію Папи негайно після його важкого поранення, на чолі тіму спеціялістів перевів і цю другу.

Ціллю операції було получити порвані кулею кишки, що їх піддано було вміжчасі спеціяльним лікарським заходам, після усунення пластичних проводів, які дотепер виконували функцію кишок. Д-р Еміліо Тресальті, медичний керівник шпиталю Джемеллі, де перебуває Папа і де відбулися обидві операції, додатково поінформував, що продовж короткого часу Папа буде кормлений дожильно, поки не засклепляться получені кишки. Десь у половині серпня Папа буде звільнений зі шпиталю і від'їде до літньої резиденції у Кастель Гандольфо. Період реконвалесценції у Кастель Гандольфо триватиме около двох місяців і після того, якщо не наступлять якісь комплікації Папа буде перфектно здоровий та спроможний виконувати так свої функції, як він їх виконував перед пораненням. Д-р Тресальті заявив, що Папа, враховуючи його знаменитий фізичний стан, повинен повністю відзискати свої попередні сили й творчі спосібности та здібності працювати.

Операція тривали дві години й проходила нормально при застосуванні найновіших медичних засобів і ін-

(Продовження на стор. 4-ій)

Совєтські маневри прибрали великі розміри

Вашінгтон.— Совєтські морські маневри на Балтицькому морі прибрали такі великі розміри, що ними заінтересувалися загально у світі. У Вашінгтоні речник Пентагону на бажання журналістів подав деякі інформації про ті маневри, а інші дані проних, затримано в таємниці. Сучасні Совєтські маневри в водах Балтицького моря є найбільшими дотепер того рода маневрами.

Одначе не лише величиною притягнули увагу ті маневри. Вони також перший раз в історії СССР застосували цілий ряд нових технічних удосконалень та ввели в акцію зовсім нові збройні формації СССР. Бенджамін Веллс, речник Пентагону, подаючи деякі дані про ті маневри, не потвердив тверджения деяких відомих спостерігачів, що маневри своїм вістрям спрямовані проти Польщі. Одначе він цього і не виключив. Маневри ці засягають польські територіяльні води, а навіть частково відбуваються на них. Публічна опінія Польщі звернула на них свою увагу й таким чином вони матимуть принаймні посередній вплив на розвиток настроїв серед польського населення.

До участи а маневрах совєтське командування притягнуло морські одиниці з дальших вод, наприклад з Североморська, на півночі від Мурманська та з Середземного моря. Совєтська балтицька фльота складається з около 40 надводних кораблів та з 25 підводних човнів. Крім цього тут на переміну перебувають одиниці з інших вод та морські резерви СССР, неприналежні до якогось окремого простору.

З присутности десантних кораблів, між ними найбільшого совєтського того роду корабля Івана Рогова та з підготови спостерігачі поробили висновки, що в підготові є великий десант в одному, чи більше місцях. Корабель Іван Рогов вміщує два повні полки морської піхоти з спеціяльною зброєю, яку має та формація.

Згідно з отриманими даними в цих маневрах бере участь крім різних інших військових частин п'ять полків морської піхоти в силі 12,000 бійців. На цю одиницю звертають в колі фахівців особливу увагу. Морська піхота до половини 60 років не була в складі совєтських збройних сил. Після відновлення тієї збройної одиниці почався набір рекрутів до неї. З доборy рекрутів стало ясно, що йдеться про елітарну військову частину, яка призначена до виконування спеціяльних завдань. Вишкіл тієї формації потвердив попередні інформації.

Вкінці зброя й виряд тієї формації розвіяв всілякі сумніви, що йдеться про спеціяльну частину. Остаточно стверджено, що вона не тільки вишколена для десантів з моря і повітря, але також до акцій на тилах ворога та до виступів проти цивільного населення. Крім нормальної комуністичної індоктринації вояки совєтської морської піхоти проходять політичні курси, які запізнають їх докладніше з умовами сателітних країн.

Власне цей факт непокоїть польські кола, як в краю, так і на еміґрації. Навіть якщо тепер Москва не має на меті демонстрацію своєї сили застрашувати поляків, то напевно хоче пригадати їм, що в її арсеналі знаходиться збройна сила, яку вона кожної хвилини може вжити.

ПЕРЕГОВОРИ В ПОЛЬЩІ НЕ МАЛИ УСПІХУ

Варшава, Польща. — Пресові агентства і кореспонденти інформують з Варшави, що перша фаза переговорів між урядом і вільною профспілкою „Солідарносьць" закінчилась, але жадна сторона не могла дати конкретної відповіді, чи переговори були успішними чи ні. Голова Крайового Комітету профспілки „Солідарносьць" Лєх Валенса заявив кореспондентам, що Крайовий Комітет збереться тепер в Ґданську і обмірковиватиме пропозиції уряду. Він заперечив поголоски, що, мовляв, переговори зайшли в сліпий кут і що немає жадних виглядів на полагодження непорозумінь. Урядова делеґація натомість, яку очолював заступник прем'єр-міністер Мєчислав Раковскі, взагалі відмовилась займати становище до незакінчених ще переговорів.

Як відомо, польські робітники, очолювані вільною профспілкою, домагаються від уряду збільшення доставки харчових продуктів до великих міст, знесення раціоналізації на деякі продукти і взагалі розв'язки сільсько-господарського питання. З цією метою вони провели триденний страйк перестороги у Варшаві, але такі сиґналізуючі страйки підготовляються також в інших містах, зокрема в Лодзі, які можуть дуже скоро довести до ґенерального страйку в Польщі, що, очевидно, значно погіршило б загальну харчову ситуацію. Прем'єр-міністер польського уряду Войцех Ярузельскі вже кількакратно перестерігав профспілку

(Продовження на стор. 4-ій)

Іран притримує французьких громадян

Теґран, Іран. — Французький соціялістичний уряд серйозно потрактував іранські масові демонстрації під французькою амбасадою у Теґрані та погрози з боку ісламських фанатиків і іранського уряду проти Франції та поодиноких провідних французьких державних діячів і доручив французьким громадянам покинути Іран та відкликав свого амбасадора в Теґрані Гю Джорджа до Парижу на консультацію. В тій цілі французький уряд вислав свій літак до Теґрану, одначе іранські урядові чинники не дозволили французьким громадянам, які хотіли відлетіти домів, всісти на літак, а також притримали амбасадора Джорджа.

Французькі урядові чинники, а за ними засоби масової інформації висловлюють побоювання, що іранський уряд приготовляє схоплення французьких дипломатів, а можливо навіть частину французьких громадян при допомозі ісламських фанатиків, як це мало місце з американцями. Після невдачі першого літака, якому іранський уряд не дозволив забрати французів, французький уряд вислав другий, але тому іранські урядові чинники навіть не дали приземлитися на летовищі в Теґрані.

Як причину свого такого поступовання іранський уряд подає дозвіл виданий французьким урядом

(Продовження на стор. 4-ій)

В Америці

БРАК МЕДСЕСТЕР у нюйоркських шпиталях створив справжній кризисовий стан в тому місті і тому департамент здоров'я Міської управи вирішив розглянути цю справу на своєму засіданні і зробити всі заходи, щоб поправити ситуацію. Тимчасом шпиталі радять собі тим, що зобов'язують здоровіших пацієнтів самим обслуговуватись, а для тяжче хворих приділяють принагідних „добровільців". Фахових медсестер затрудняють тільки при операціях і у випадках наглої потреби. У 16-ох шпиталях, які знаходяться під зарядом Міської управи, працює тепер 5,600 медсестер, тобто на 1,000 менше, як раніше.

УЖЕ МАЙЖЕ 20 років проминуло від убивства президента Джана Кеннеді в Далласі, Тексас, але справа вбивника Лі Гарві Освальда все ще знаходиться на сторінках американської і міжнародної преси і викликає заінтересування населення світу. Англійський письменник і історик Майкел Еддовс видвигнув гіпотезу, що вбивником президента Кеннеді не був Освальд, а його двійник совєтський шпигун-вбивник, якого Совєтський Союз прислав для виконання вбивства, а справжній Освальд вихав натомість до СССР. Для підтвердження свідчення Еддовса рекомендували провести ексгумацію трупа, похованого на цвинтарі у Форт Ворт, Тексас. Вдова Освальда, Марина, дала свою згоду на ексгумацію, але старший брат Роберт не погодився і катеґорично забороняв відкривати могилу. Зацікавлені сторони добиваються тепер рішення суду на відкриття могили і на це дають свою згоду вдова і матір Освальда.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН вимагає від федеральних аґенцій і службовців, щоб вони скоротили до мінімуму коштовні, зокрема закордонні подорожі. В зарядженні, підписаному Президентом говориться, що звичайно поїздки узгіднюються зі зверхниками департаментів, але трапляються надужиття і байдуже ставлення до витрат і цьому треба запобігти. Від тепер службовці отримуватимуть офіційні дозволи на подорожування на письмі, щоб таким чином керівники департаментів мали стислу евіденцію витрат пов'язаних з поїздками. Уряд думає заощадити тільки на самих поїздках 116 мільйонів долярів. Інших 85 мільйонів долярів Уряд заощадить на поїздках дипломатів, які також, згідно з пляном Президента, будуть обмежені.

ДО КАНАДИ прибув 3-го серпня воротар чехо-словацької гокейної крайової дружини 19-річний Мартін Маглай, який вирішив, під час змагань у Швайцарії ще в квітні ц.р. залишитися на Заході і більше не повертатись до Чехо-Словаччини. На летовищі в Торонто молодого гокеїста стрінули керівник дружини Мейпл Ліфс Панч Імлях і тренер воротарів цієї дружини. Після втечі Маглаєві вдалося після кількох місяців пов'язатися зі згаданою торонтською командою, яка запросила його до Канади.

У світі

У СТОЛИЦІ ГРЕЦІЇ, Атенах, та по різних частинах Греції почали вибухати вогні, відповідальність за які перебирають на себе телефонічно речники різних крайніх угрупувань. Угрупування ці є правого і лівого напрямку, але не зважаючи на те, вони намагаються спільними силами завалити теперішній центрицький уряд. Речники цих угрупувань заявляють, що вони „спалять усе, включно з урядом". Міністер оборони грецького уряду Евангелос Авероф пояснив, що це шайки невідповідальних, ненормальних людей, дуже часто боєгузів, що їх після їхніх акцій держава мусить знищити, щоб урятувати країну від дальших клопотів. Підпали лівих прибрали такі розміри, що урядові й управам деяких міст прийшлося евакуювати цілі блоки домів, щоб оберегти населення перед наслідками великих пожеж.

НЕВІДОМА ОСОБА важко поранила у Варшаві одного з найбільших арабських терористів, Мохаммеда Дауда Удега. Дауд, або як його популярно називають Абу Дауд, був організатором і керівником нападу арабських терористів на ізраїльських атлетів у Мадриді на Олімпіяді 1972 року. За ним шукає у всьому світі західньонімецька поліція, а також, як загально твердять, полюють на нього спеціяльні ізраїльські служби. В 1977 році він прибув до Франції на фальшивий пашпорт, поліція це виявила і його арештували. Бонн зажадав видати його, але французький уряд відставив його в першій класі літака до Альжиру. Дауд є основником і лідером групи „Чорний вересень", яка, крім інших злочинів, вбила прем'єра Йорданії Васфі Таля в Каїрі, в Судані американського амбасадора Кліо Ноеля. У Варшаві він перебував у люксусовому готелі Вікторія, де його в кавярні цього готелю якийсь чоловік, що втік, поранив п'ятьма стрілами з пістолі.

ПІСЛЯ СМЕРТИ двох ірляндських в'язнів у часі голодівки, яку вони разом зі своїми товаришами вели, щоб таким способом здобути права політичних в'язнів ірляндські сепаратисти в Північній Ірляндії перевели цілий ряд бомбових замахів. Бомби спричинили великі матеріяльні втрати, але тільки мале число осіб було ранених. Серед збомблених будинків є також великий готель у Белфасті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи можлива невтральність Европи?

Поважні американські коментатори щораз частіше, із щораз більшим стурбуванням займаються „нахилом" Західньої Европи в сторону невтралізму. Практично, цей нахил проявляється у спротиві недавно ще найвірніших американських союзників у Західній Европі — Англії, Західньої Німеччини, Бельгії, Голляндії — дозволити на встановлення на їхній території 572-ох далекобійних ракет з атомовими „головками". Далі, натиск европейських союзників із НАТО, щоби ЗСА якнайшвидше відновили переговори зі Совєтським Союзом про обмеження стратегічної зброї, — впертий спротив европейських членів НАТО підвищити видатки на оборонні цілі. Саме в минулому тижні Західня Німеччина під проводом свого соціял-демократичного канцлера Гельмута Смита зменшила, а не збільшила бюджетову суму на оборонні цілі, що спричинило офіційне висловлення „жалю" Білим Домом. Найбільше стурбування американських керівних кіл фактом, що вся атмосфера у Західній Европі щораз глибше поринає у вірі, що „не буде війни", що Америка перебільшує совєтську загрозу та що треба забезпечити мир переговорами з Совєтським Союзом і створенням у порозумінні з Москвою „невтральної безатомової смуги" в Західній Европі.

Відносини між Америкою і її союзниками з НАТО за президентури Джіммі Картера були погані головно тому, що президент Картер діяв на власну руку, складав войовничі заяви без попереднього порозуміння з союзниками, вважав, наприклад, що це річ самозрозуміла, що західньоевропейські союзники візьмуть участь у збройній обороні середньосхідніх джерел нафти в обширі перської затоки та морського шляху для перевозу нафти до Европи. Президент Роналд Реґен тримається іншої тактики і теперішні відносини Вашінґтону зі західньоевропейськими членами Атлантійського пакту (НАТО) формально покращали. Формально — себто у безпосередніх контактах, в одвертій виміні думок і плянів. Але по суті ситуація, може ще погіршилася, бо той „нахил до нейтральности" чи пак пацифізму радше зріс, а не зменшився.

Наступник генерала Александра Гейґа на становищі головного команданта збройних сил НАТО, генерал Бернард Роджерс, переконаний, що західньоевропейські лідери, однаково британський прем'єр Марґарет Тачер, як соціялістичний французький президент Франсуа Міттеран чи західньонімецький також соціял-демократичний канцлер Гельмут Смит вповні свідомі загрози від Совєтського Союзу. Але йдеться не про лідерів, а про настрої у широких масах західньоевропейських народів. Тоді, коли в Америці широкі маси усвідомили вже загрозу від Совєтського Союзу, то в Західній Европі цього нема. Там широкі маси всіх верств здеморалізовані високим життєвим стандартом, „здеморалізовані „господарським чудом", який настав у їхніх країнах після Другої світової війни. Тамошні люди — англійці, французи, німці — забули що їхня економічна відбудова прийшла в найпершій мірі завдяки американському плянові Маршалла". В їхній свідомості царить певність, що коли б навіть вибухла нова війна — то це буде війна між Америкою і Совєтським Союзом та що вони, західньоевропейські країни, від нової війни не потерплять, якщо ЗСА і СССР „договоряться" про встановлення безатомової „невтральної" смуги в Західній Европі — повний абсурд. Названий вгорі командант збройних сил НАТО вказує на наївність такої віри та наводить конкретні цифри, як Совєтський Союз перегнав збройну потугу НАТО в усіх родах зброї і скільки ракет із атомовими „головками" типу СС-20 пересунула вже далеко на захід на европейському континенті.

Генерал Роджерс не бачить безпосередньої загрози совєтського походу до Атлантику. Але він вказує на історичні прецеденти вибуху воєн з політичних причин, між іншим, щоб відвернути увагу власного суспільства від внутрішніх господарських й інших клопотів, — і також на можливість поширення війни й на Атлантійський обшир у наслідок конфлікту на Близькому і Середньому Сході.

Невтральність Західньої Европи рівняється капітуляції перед совєтським капіталізмом та згоді на перетворення західньоевропейської демократії на комунізм. Генерал Роджерс не виключає, що СССР може дійти до Атлантику без одного стрілу.

Теперішня головна проблема президента Роналда Реґена і державного секретаря Гейґа — переконати союзників з НАТО, щоб вони своєю внутрішньою політикою отрясли суспільства з чаду пацифістичного самовдоволення і щоб вони зрозуміли, що мир і безпеку треба рятувати передусім власними пожертвами.

П.П.

НЕЛЕҐАЛЬНІ ІМІҐРАНТИ

На статуї Свободи при виїзді з Атлантику до ріки Гадсону, що її 28-го жовтня 1886 року врочисто відкрив президент Ґровер Клівленд, вирито славетній вірш поетеси Емми Лязарус, де запрошується усіх „бездомних", бідних і нещасливих до в'їзду до цієї країни. Від 1820 до 1977 року до Америки наплило докладно 42,664, 965 осіб, які перейшли реєстрацію на острові Елліс Айленді, де зупиняли підозрілих і хворих. Цей перехідний іміґраційний центр закрили в 1965 році, і його можна відвідувати як парк. Минулорічний цензус подав, що тепер населення ЗСА становить коло 224 мільйони душ. Законно допускається до ЗСА по 290,000 нових іміґрантів річно, на одну закордонну країну не більше як по 20,000. Але скільки їх насправді приїздить — один Господь знає. Сам Президент недавно признав, що ми втратили контролю над нашими кордонами. Генеральний прокуратор Вілліям Смит зізнав перед спільними Правничими комісіями обох палат Конґресу, що за приблизними обрахунками, що наспіли з усіх 50-ох стейтів, у З'єднаних Стейтах є тепер поміж 3-6 мільйонів нелеґальних іміґрантів, які прибули сюди всілякими способами, — найбільше суходільним шляхом від сторони Мехіко, опісля морським шляхом, але також — довкільним почерез Канаду.

Так ось створилась нова непередбачена проблема, яку Уряд хоче тепер взяти в якісь леґальні рамки, щоб — за цитованими словами Президента — державні чинники могли „контролювати" кордони Америки. Президент Реґен пропонує, щоби перевести ревізію дотеперішнього законодавства щодо іміґрації і натуралізації, при чому конкретно пропонує — проголосити амнестію для мільйонів нелеґальних іміґрантів, які живуть і працюють в ЗСА, але водночас загострити в'їзд нових іміґрантів. Тому, що головною сутньою причиною напливу нових нелеґальних іміґрантів є пошукування за працею, якої вони не можуть знайти у своїх рідних країнах, Президент пропонує завести суворі кари для тих хлібодавців, які приймають на працю таких нелеґальних іміґрантів, які не мають виказки від соціяльного забезпечення, обов'язкової передумови для затруднення в ЗСА, та даючи тим людям змогу працювати і заробляти, водночас гірко використовують їх примусову нелеґальну працю, оплачуючи їх нижче законом устійненої платні.

Поза правною сторінкою цієї проблеми лежить глибша й болюча суто людська проблема. З Куби й Нікараґуа втікають люди з політичних причин, не хотячи жити під комуністичним режимом. Їх перепачковують човнами професійні пачкарі, які за гроші перевозять отих втікачів головно на відлюдні місця на Флориді і там залишають їх на призволяще, чи пак під опіку заздалегідь про приїзд втікачів поінформованих кревних і знайомих, які вже загосподарились в Америці. З Мехіко переходять кордон безробітні, шукаючи праці на фармах — їх теж безжалісно використовують, але вони щасливі, що можуть сяк-так прожити і навіть заощадити.

Однак темною сторінкою цієї проблеми є використовування отих нелеґальних іміґрантів професійними торгівцями наркотиків та промоторами проституції, які „опікуються" бездомними і безрадними пришельцями і швидко після таких доказів „опіки" шантажують їх погрозами видачі поліції та роблять собі з них невільників — помічників у вуличному продажі наркотиків чи силуванням нещасних жінок до заробіткування на великоміських вулицях.

Відоме оповідання польського письменника Генриха Сєнкевіча „За хлібом" — єдине в світовій літературі, яка займається такою власне тематикою — пошукуванням хліба нещасними людьми. Знаючи, що Америка є країною волі і невичерпних можливостей праці й заробітку — такі бідні безробітні у діяспорі мріють про приїзд до цієї країни. А приїхавши — не знаходять праці ані притулку над головою.

Правда, в Америці ніхто ще з голоду не вмер, — але й зберегти себе на поверхні життя таким нелеґальним пришельцям страшенно трудно. Як дістати працю, коли в ЗСА панує безробіття, що охопило мільйони громадян? І як реєструватись, як безробітні, коли немає документів — як карта соціяльного забезпечення, де працював раніше, який фах безробітного? Це все належить до комплексу людської трагедії, це все є причиною торгу фальшивими документами. Це все є проблемою, яка щораз болючіше вдаряє і по державному апараті. І тому до всіх інших турбот Президента, до всіх інших проблем внутрішньої і закордонної політики, прибула ще проблема нелеґальних іміґрантів, які вважають, що „закон є на те, щоби його ламати" та стараються усіма способами дістатися до цієї обітованої землі, якою вона стає для них після важких розчарувань.

З НАШИХ БУДНІВ

Подражаніє Грицеві Зозулі

(Із слова -привіту на відкритті вакаційного сезону і виставки Трьох Козаків у Гантері).

У такому стані бувши, з таким, вібачийте, дрантивим голосом, я ніяк не посмів би публічитись перед такою Чесною Елітою, що зібралась тут, нівроку, май, чи не з половини Гамерики, ба й з четвертини Канади!

Але стався такий екстра-випадок, що на мої, сказати б, плечі покладено обов'язок важливу місію сповнити, а поклав її ніхто інший, як тільки мої дорогі земляки з Бібрецького повіту, Панство Татухи!

Ось-тут, переді мною, як самі здорові бачите, лежить той історичний документ, що називається: „Відкритий лист до Гриця Зозулі, а закритий до Шановного Пана Ека що єсть, рахувати, тот самий патріот, тількищо в двох особах.

Мої дорогі земляки, як можна було того сподіватися, вельми заінтересовані справою сих „піґувок", що за них вищезгаданий Гриць Зозуля віписав таку файну сторію в сьому „Комар" і що тепер зветься „Лис Микита"...

„Квестшен намбер ван", що його тут поставлено на папір єсть: чи крайові „піґувки" є те саме; що понашому, значиться, „пілси"? Пан Татух особливо дивується, як се так Пан Біг дає, що Вони, Гриць Зозуля, щоб здорові були, таку копицю різних „піґувок, пілсів та й всілєких вайтамінс іспоживають, і нічого се Їм досі не пошкодило на здоров'ю"!

Та колись, у Старому Краю, така гибель медицинії, то, за перепрошенням, не то християнина, але коня забила б, а вони собі байбардзо, і файно, нівроку, виглядають, та й апетит незгірший мають, а Господь Милосердний дає Їм таку моц і силу, що в сеньйорському стані бувши, більше тотих образків малюють, ніж тоді у Вільвові, коли ще були в службі чинній!

А до воропляна так зґрабно й відважно сідають, ніби в Стриє, на Ринку, до фякра!

При цій нагоді містер Татух остерігає пана Гриця Зозулю, щоб малися на бачности, коли зажигають піґувку зверху файлетову, а з-підсподу біленьку, бо йому, містерові Татухові, від такої піґувки сильно руки трясуться, коли наливає собі дрінка, а своїй Мисис, Пані Татушиці, то і поготів, а тоді дуже багато сього дару Божого марно пропадає, бо курка того не видзьобає, як повідали вчені люди в Старім Краю, а тут, на політичних перелазах, — ще вченіші, — прибили під тим свою печатку!

Ікер

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Сольоспіви на новій платівці

Один із найкращих колишніх солістів в історії нюйоркського хору „Думка", тенор Євген Титла, наспівав уже і свою власну платівку. Може воно ще дещо завчасно, може краще було б ще трохи більше повчитись і постудіювати, хоча, як відомо, студії сольоспіву — це неймовірно морочлива і затяжна справа. В дійсності, вивчанню і зглибленню таємниці мистецтва сольоспіву, треба посвятити всеньке людське життя.

Перший голова „Думки", незабутній Володимир Богачевський, знаючи про ці труднощі дуже зблизька, не то філософічно, не то іронічно-зрезиґновано іноді заявляв: „Присядеш поли — і за кілька років, ти — інженер, заглибишся у науку, і за якийсь час, ти — лікар, а той спів студіюй і студіюй, а до чогось певного, навіть по літах, дуже важко дійти".

Однак Титла підходить до цього діла з іншого аспекту, а саме з практичного, себто поперше: треба себе самого почути на платівці, по-друге: варто, як його приятелям, так і звеличникам сольоспіву послухати гарного тенорового голосу. І з цим можна навіть погодитися, хоча з дещо інших мотивів. Не тому, що вона, ця його платівка, може така вершинна чи високомистецька своєю інтерпретацією чи технікою співу, а з одної, підставової причини: вона бо заповняє — до деякої міри — порожнечу в ділянці наспівання на платівки українських пісень з поважного чи клясичного репертуару, головно останніх років. Тоді, коли на Україні від довшого часу, з поважної, неполітичної музичної творчости, особливо з відділу сольоспіву, крім деяких розвагових пісеньок легкого жанру, нічогісінько не появляється, то платівка Титли старається дещо запобігти лихові в цьому напрямі, заповняючи ту мистецьку прогалину, що в українській культурі витворює поневолення Москвою. Пригадаймо собі, що останньою і абсолютно унікальною перлиною 60-тих років була платівка українських сольоспівів у виконанні одноразового, кольоратурного сопрано, Белли Руденко. Повені теперішних українських молодечих, танцювальних платівок у

(Закінчення на стор. 4)

Василь Качмар

НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНІЙ ПОЛЬЩІ

Офіційний орган Українського Суспільно-Культурного Товариства в Людовій Польщі „Наше Слово" в останніх числах б'є на тривогу з приводу стану навчання української мови в школах. А втім міністерство освіти 4-го грудня 1956 року формальним розпорядженням з'ясувало справу навчання української мови в початкових школах і ліцеях. Як доповнення до цього розпорядження, міністер освіти 12-го грудня 1959 року проголосив для шкільних властей ще окрему інструкцію для навчання української мови в публічних школах, а саме: 1. На навчання української мови мусить бути мінімум зголошень — 7 дітей; 2) батьки повинні зголосити своїх дітей у дирекції школи особисто і воно важне протягом усього навчання; 3) про кваліфіковані сили, розуміється учительські, повинні подбати відділи освіти, яким підпорядковані школи, в яких відбувається навчання української мови та вкінці 4) зголошення дітей на навчання української мови відбувається у червні і вересні кожного року.

Вирахувані вище документи міністерства освіти містять загальні вимоги щодо навчання української мови. Одначе вони не з'ясовують того, як і хто повинен проводити зголошення українських дітей? Дирекція шкіл, шкільні ради, чи учителі української мови даної школи, що і бувало досі в практиці. На ділі, маючи бюрократичну адміністрацію і нескривану нехіть урядових чинників до навчання української мови, шкільні, обласні та повітові ради були вільні від обов'язку відповідати за цю, так важливу для українських автохтонів у Польщі, справу! А це призвело до того, що шкільні кураторії чи міністерство освіти не контролювали навчання української мови в початкових школах і тому стан навчання української мови під цю пору в Польщі — жалюгідний!

У додатку педагогічний ліцей у Бартошицях і педагогічні вчительські студії у Щеціні — недіяльні, себто зліквідовані, отже лише катедра української філології Варшавського університету підготовляє кадри українських учителів для навчання рідної мови. Одначе випускників україністики можна порахувати на пальцях однієї руки, себто тих, які працюють там, де вони найбільше потрібні, то є в українському шкільництві. Напрошується настирливе питання, чому воно так? Відповідь проста. Випускники української філології Варшавського університету вчать найчастіше російську мову, бо „з певних причин" їх і спрямовують на працю не до початкових українських шкіл, але вони під певним натиском отримують пропозицію навчати російську мову! З правила вони приймають працю навчання російської мови, бо це „певніша" робота. „Наше Слово" нарікає, що Головне Управління УСКТ не організує у порозумінні зі шкільними властями зустрічей з абсольвентами україністики та не пропонує їм праці там, де вони, як необхідні вчителі української мови потрібні.

Недоліком шкіл з навчанням української мови є справа українських підручників та інших допоміжних шкільних підручників. Представник шкільного та педагогічного видавництва у Варшаві М. Буркувна заявила представникам українських шкіл на конференції в Ольштині в листопаді м. р., що в Білостоці у книжковому видавництві лежить велика кількість українських підручників, хоч у школах їх бракує. І так у Білостоцькому книжковому складі „переховуються" (за даними М. Буркувни) такі підручники: „До грамоти" А. Середницького, К. Кузика — для IV кл., О. Лапського — для VII кл., Курочки „Український шкільний пісенник", „Широчінь обріїв", „Про людей", а навіть так дуже побажаний підручник „Рідна мова" припадає пилом у Білостоці, а початкові школи навчання його вже давно не мають.

Під час дискусії українські вчителі завважували, що деякі шкільні підручники, перекладені з польських, ніяк не надаються для навчання українських дітей, зокрема в нижчих клясах. Особливу увагу присвячено підручникові для школярів початківців — „Буквареві", який виданий на Україні. Підкреслено, що він зовсім непридатний для потреб українського шкільництва в Польщі. Замітне, що на питання українських учителів, чи можливо є видати український „Буквар" у Польщі, який відповідав би необхідним потребам українського шкільництва в цій країні, Буркувна відповіла позитивно. Але...? Додала, що це неможливе в найближчому часі. Чому? Брак паперу й великі недобори в міністерстві освіти! Одначе вона підкреслила, що справі найбільше допомогло б, якщо б учителі виготовили цей елементарний шкільний підручник.

Мабуть зайво переконувати когонебудь, що однією зі засадничих проблем українців у Польщі — це навчання наших там дітей рідної української мови! І це питання не сміє залишитись без позитивної відповіді Української Церкви, українських батьків і українців у діяспорі вільного світу. Стан українського шкільництва, себто навчання української мови наших дітей, є жалюгідний! Причина?

(Закінчення на стор. 4)

ДО РОСІЙСЬКО— УКРАЇНСЬКИХ ВІДНОСИН

4

Ви знаєте совєтські табори. Але ви знаєте їх, як росіянин, і відбували свій строк у Росії. Вас не завезли відбувати строк ні до Грузії, ні до Вірменії, ні до України. І коли до вас приїхала на бачення дружина, вам ніхто не казав: „Майте на увазі — говоріть по-грузинськи. Інакше позбавимо побачення". А от українця, литовця, грузина, засудженого за опозицію до комунізму, везуть етапом до Росії, і, коли до нього приїздить дружина, йому кажуть: „Розмовляйте по-російському!". І якщо один з них не вміє, то побачення не буде. Коли ж цей в'язень напише лист рідною мовою, то такий лист прийде до адресата через кілька місяців, бо адміністрація шле його до національної республіки для перекладу на російську мову, а вже тоді посилає адресатові.

А що говорити українським мирянам, коли вони позбавлені права молитися рідною мовою. Єдиною православною церквою в СССР є Русская Православна Церква (вона має парафії і на еміграції), яка плюс до всіх інших функцій ще й русифікує місцеве населення.

Якщо ви в Рязані зайдете до аптеки чи до книгарні і забалакаєте по-російськи, вас ніхто не ошелешить словами: „Та говори ж ти, ради Бога, по-людськи!". А в Україні тому, хто балакає по-українськи, скажуть ці слова у першому-ліпшому місті без жадних церемоній. У колі російських колоністів на Україні українську мову перехрищено на мову „бандерівську", а самих бандерівців на кожному рівні совєтського суспільства звуть „бандерівцями" тільки за приналежність до української нації. Це слово зовсім не образа, якщо його сказати в нормальних людських умовах. Одначе у совєтській офіційній термінології слово це, як і слова „петлюрівець", „сіоніст", набрало значення „ворог народу" і у суспільстві, вихованому по-совєтському, сприймається, як принизливе прізвисько. Інакше кажучи, слово це заступило слово „мазепинець", практиковане у досовєтській Росії.

У Рязані ж ніхто не зве росіян тільки за те, що вони росіяни, „власовцями", або, скажімо, „чорносотенцями".

Усі ці факти ведуть урешті-решт до дискримінації української мови та української національности.

Оцієї то національної дискримінації росіяни і не зазнають.

Я писав про дискримінацію українців ще 1965 року. Та, зачитуючи свої заяви у таборі росіян, не завжди зустрічав з їхнього боку зрозуміння. Видно, правду кажуть люди: „Ситий голодному не вірить". Оце нерозуміння „голодного" прозирає і у Вашому листі, коли ви заперечуєте привілеї, які Кремль надає російській мові та російській культурі і таким чином — росіянам.

Бож немає жадного сумніву, що росіянин, який говорить „людською" мовою, швидше знайде в совєтському суспільстві і працю, і поміч, і захист, і прихильність, ніж націонал, який говорить „бандерівською" або „звірячою" мовою. (Термін „звір" застосовується до кавказців та азіятів). Росіянин скоріше вступить до вищої школи і дістане диплом — єдиний шлях в СССР до незалежнішого життя. „Бандерівцям" і „звірям" лишається праця шахтарів, сталеварів, будівельних робітників, лісорубів, асенізаторів, двірників, чорноробів, прибиральниць. Тим то у республіках-колоніях СССР національність частогусто визначає і соціяльний стан. Технічні вузи в Україні мають негласний циркуляр про відсоток студентів-українців. Відсоток цей становить 40. Росіянам надається 50 відсотків місць, евреям — 5 та іншим 5 відсотків. Чи справедливо це? Чи є тут привілей для росіян? Ви скажете, що це роблять комуністи. Алеж не секрет, що російські комуністи грають в партійних лавах КПСС провідну ролю. І це вирішує все.

Візьмім ставлення до еміґрації. Твори російського композитора-еміґранта Рахманінова допущено до виконання в СССР. Але музика українського еміґранта-композитора Фоменка перебуває під забороною. Російський письменник-еміґрант Бунін видається в СССР, хоч він далеко не „лівий", зате ні в якому разі не видається українець Винниченко, будь він сто разів соціяліст і марксист. У СССР розіґрується шаховий меморіял памяті російського шахіста Альохина, але злобною жовчю обливають жида Корчного, такого ж неповерненця. У СССР можна купити платівки з голосом еміґранта Шаляпіна і друкують свої твори російські еміґранти, але повною мовчанкою обходять творчість українського художника-еміґранта Архипенка.

Отже, росіянам можна пробачити навіть еміґрацію, але ніяк не українцям. Українцям „положено" працювати, забувати свою рідну мову, лаяти діячів свого національного відродження і жити далеко від України у холодному Сибіру.

Яка перекачка (перепомпування) людности сталася і стається в Україні! Українців різними шляхами селять у Тюмені, в Казахстані, на Далекому Сході (ближче до китайських куль), а їхнє місце в Україні займають росіяни.

Я жив у Росії і скажу, що в середовищі російського народу нема антипатії або ворожости до українців. Але росіяни, які оселилися в Україні, напевно, під впливом агітації КҐБ у більшості своїй вороже ставляться до національних прав українців і складають в Україні відданий актив совєтської комуністичної влади. В Україні арештовано десятки членів Української Гельсінкської групи, десятки її активістів та кореспондентів.

І скільки серед цього числа росіян, що становлять 20 відсотків людности країни? П'ята частина дисидентів з України мала б бути російської національности. Аж цього нема. Нема російських дисидентів у Вірменії, Грузії, Молдавії. Значить, російська меншість у цих республіках льояльна до совєтської влади.

Із сказаного видно, що голослівні твердження на захист того чи того погляду навряд чи можуть кого переконати.

Я ще раз повторюю, що жадну з крайніх точок я не схвалюю, але хочу сказати, що це питання треба добре проаналізувати і доброзичливі дискусії серед еміґрантів могли б сприяти такій аналізі.

Це можна робити і на сторінках преси. Я був би дуже вдячний редакціям російських газет, якби, надрукувавши мій лист, вони поклали початок такій дискусії. З другого боку, я буду вдячний і Вам і кожному, хто вкаже мені, де я у своїх висновках і міркуваннях відступив від істини, чи був занадто упереджений.

Із щирою повагою
Святослав Караванський

3-го липня 1981 Кінець

ЯК КОЖНОГО РОКУ, так і цього, в літніх місяцях відбуваються прощі різних совєтських приятелів на Крим. На Криму перебуває Леонід Брежнєв і його найвищі співробітники, а серед них Андрей Ґромико, який є найдовше в світі на пості міністра закордонних справ. Типовою для цих прощ була поїздка румунського комуністичного лідера Чавшеску. В комунікаті, виданому після цих розмов, сказано, що на них головним предметом була справа розміщення американських ракет в Европі. Про розміщення совєтських ракет типу СС-20 не було найменшої згадки.

НОВИЙ ІРАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Мохаммед Алі Раджай номінував нового прем'єра міністрів Іранської ісламської республіки. Став ним знавець Корану і вищий ранґою мулла Джавад Багонар. Недавно чинники Ісламської республіканської партії номінували його головою тієї головної в Ірані партії. Після смерти аятолли Махоммеда Бегешті, який загинув від бомби разом з 70-ма іншими лідерами тієї партії, залишилися численні функції в тій партії необсадженими. Після призначення на голову партії Багонар почав підбирати нових людей до співпраці, одначе кваліфікованих кандидатів було дуже мало, тому значна частина номінованих — це члени ісламського клеру. Після номінації на прем'єра Багонар не виступив ні з яким оповіщенням своєї програми, ані не подав дальшого складу кабінету. Це, без сумніву, прийде в найближчих днях. Вміжчасі терор розвивається далі в Ірані. Щодня появляються вістки про нові розстріли, а підпільні елементи зі свого боку переводять відплатні акції. Ціллю двох останніх таких акцій був аятолла Гоятолісглям Гассані і губернатор провінції Хурасан. Обидва вони вийшли неушкодженими.

В 1971 **РОЦІ АНГЛІЙСЬКИЙ УРЯД** був змушений на незвичайний крок, а саме — усунути з Англії значну частину совєтської амбасади й консулярної служби через шпигунство. Тоді одним декретом англійський уряд викинув 105 совєтський шпигунів. Прізвища їхні і докази вини дістали англійці разом із документами від працівника совєтської амбасади, також дипломата і також шпигуна, який перейшов на бік англійців. Таке масове усунення шпигунів викликало великий відгомін у світі. Як стало після цього відомим, значна частина тих „дипломатів" займалася шпигунською й диверсійною роботою серед українців, які живуть в Англії. Після цього Москва була обережнішою. Але таки втриматися від диверсійно-шпигунських акцій не могла. Англійські урядові чинники зловили на гарячому вчинку шпигунства другого секретаря совєтської амбасади Віктора Лазіна й дали йому доручення опустити Англію.

ПОЛІЦІЯ ҐВАТЕМАЛІ АРЕШТУВАЛА троє осіб за участь в убивстві американського священика Стенлі Ратера. О. Ратер згинув два тижні тому в парафіяльному уряді церкви в Атітлян. Арештовані тепер призналися до вини і пояснили, що мотиви вбивства не були політичні, але грабункові. Вони вбили о. Ратера, коли він пробував перешкодити їм у грабунку приміщення парафії. Вбивники також виявили прізвища двох інших учасників грабунку й убивства.

Філядельфія вшанує Йосипа Гірняка українським фестивалем

Філядельфійські фестивалі стали вже унікальною культурною подією нашого міста.

Починаючи від 200-річчя ЗСА, від 1976 року, це вже шостий з черги фестиваль музики, пісні і танцю „Гомін України", що відбудеться у п'ятницю, 21-го серпня ц.р., старанням Фестивального комітету при Відділі УККА, очоленому проф. д-ром Петром Стерчом, і при співучасті з Відділом Розваг міського уряду Філядельфії.

Йосип Гірняк в одній із численних ролей.

Управа Відділу УККА впровадила гарний звичай присвячувати ці наші фестивалі ще живим визначним діячам української культури. В 1979 році фестиваль присвячено композиторові Станиславові Людкевичеві, 1980 року — хореографові Василеві Авраменкові, а цього року фестиваль присвячується корифеєві українського театру Йосипові Гірнякові. Саме його постать хочемо коротко насвітлити.

Йосип Гірняк родом з Галичини, народився 1895 року. Уже 19-річним юнаком виявив він хист і замилування до сцени, виступаючи в аматорських виставах Українських Січових Стрільців в 1914 році. Уже в 1916 році починає він працювати в професійних театрах, в 1916—1918 рр. в театрі „Української Бесіди" у Львові, в 1919-1920 рр. в Новому Львівському Театрі, а в 1920—1921 рр. в театрі ім. Івана Франка. Та найбільше свій акторський хист виявив Йосип Гірняк в театрі „Березіль" в Києві і Харкові, що перетворився з Молодого Українського Театру, заснованого в 1917 році Лесем Курбасом. Цей театр створив революцію в українському театральному мистецтві, наблизивши його новими творчими засобами до новітнього західньоевропейського театру. Великий актор і режисер Лесь Курбас не завагався ввести цей „дух сучасности" на українську сцену, яка навіть в особі талановитого Миколи Садовського обмежувалася до етнографічно-побутової й історичної тематики.

Молодий Театр, а згодом „Березіль" Л.Курбаса модернізує репертуар, знаходячи новий підхід до вирішення складних естетичних питань. Ще в 1917 році Л. Курбас виявив публіці перед завісою театру своє кредо, яке було співзвучне з провідними театральними критиками і творцями театрального мистецтва західньої Европи — Максом Райнгардом, Ґордоном Креґом, Антуаном. В кожному предметі на театральній сцені відчувався елемент умовности, що приневолював глядача співдіяти в своїй думці і уяві. Саме цей модерний український театр став творчим стимулом для молодого актора Йосипа Гірняка в 1922—1933 роках. Він був неперевершеним виконавцем ріних комедійно-характерних ролей із драматичним забарвленням: Лейба — „Гайдамаки" Зброжек — „Маклена Ґраса" М.Куліша, Кум — „Народній Малахій", Мина Мазайло в одноіменній п'єсі Миколи Куліша й інші. Йосип Гірняк дав також яскраве втілення персонажів Мольєра, Бомарше, Шіллера, Ґальдоні.

Трагічні події 1930-их років в Україні під страхітливим сталінським терором не оминули й Й. Гірняка і самого театру „Березіль". У 1933 році заарештували Й. Гірняка органи НКВД. Ця сама доля зустріла його однодумця і режисера Леся Курбаса, тоді ж заарештованого. Йосипа Гірняка заслали на далеку північ до міста Чіб'ю, де він провів довгі роки неволі.

Під час воєнних подій Другої світової війни Й.Гірняк прибув у 1942 році до Львова, де в 1942-44 роках був актором і режисером Львівського Оперного Театру. Там вперше на українській сцені поставив він „Гамлета" Шеспіра, що завдяки його творчому досвідові й знаменитій грі акторів з Володимиром Блавацьким у ролі Гамлета, стало знаменною культурною подією Львова.

У післявоєнних роках 1945—54 Й.Гірняк був мистецьким керівником і актором Театру Студії, а в 1955—56 рр. — Українського Театрального Ансамблю, в якому, як представник модерного театрального мистецтва, розвиває ідеї Леся Курбаса. Пов'язуючи давнє з сучасним, Й.Гірняк відновлює в новому насвітленні традицією давньої української інтермедії.

Великий педагогічний талант виявив Й.Гірняк у своїй Театральній Студії, де передав свій досвід і своє уміння нашій талановитій молоді. Впродовж свого творчого життя Й.Гірняк втішався співпрацею своєї дружини, славної акторки Олімпії Добровольської.

Йосип Гірняк є автором праць: „Двадцятиріччя „Народнього Малахія" (Сучасник", 1948), „Лебедина пісня Леся Курбаса" (1951), „Birth and Death of the Modern Ukrainian Theater" (1956).

У світлі всіх заслуг Й.Гірняка для української сцени — нехай цьогорічний фестиваль „Гомін України" буде висловом подяки і признання великому акторові.

Н.П.

КУБИНСЬКІ УРЯДОВІ ЧИННИКИ скривають, що на Кубі панує епідемія африканської гарячки, яка охопила біля 250,000 осіб. Досі від цієї горячки померло понад 150 осіб. Кубинські пропаґандисти поширюють серед населення неправдиві вістки, що цю хворобу розповсюджують зумисне службовці Сі-Ай-Ей, щоб таким чином внести переполох серед населення Куби. Натомість служба здоров'я ЗСА, яка також ствердила кільканадцять випадків цієї хвороби серед кубинських і гаїтських втікачів на Флориді, твердить, що хвороба походить з Африки і її принесли на Кубу Кубинські вояки, які ще й досі стаціонують в багатьох країнах Африки, зокрема в Анґолі, Етіопії та інших країнах.

Перевірка активности...

(Продовження зі стор. 1)

активність, яка повинна пожвавитись після літніх місяців, плянування членських кампаній у цьому передконвенційному і в наступному конвенційному роках, про можливість нових стимулюючих заходів для кращої організаційної видайности, про нові винагороди, про видання стінного календаря та про інші справи, зв'язані з організаційною працею.

Про свою організаційну і репрезентативну працю звітувала Марія Душник, інформуючи учасників про наради Окружних Комітетів, на яких вона виступала, про участь у відкритті 29-го літнього сезону на Союзівці, про відкриття на цій оселі дитячих таборів та про свою участь у бенкеті ЦУКА під час з'їзду на Союзівці.

Теж обширно про свою репрезентативну діяльність звітував сен. Юзик, рівнож про загальний стан УНСоюзу в Канаді, про надходячий фестиваль в Дофині, Ман., на якому він і мґр І.Геврик репрезентують УНС, про поштовий страйк, який спаралізував Канаду, про свою участь в Асамблеї НАТО, Мадридській конференції і останньо в пленарній сесії секретаріяту СКВУ. На закінчення сен. Юзик згадав коротко про заплановані на вересень наради Канадського представництва УНСоюзу.

Д-р „Куропась звітував про свої поїздку до Дослідчого Центру Історії Іміграції при Міннесотському університеті, який розпоряджає найбільшою збіркою українських матеріялів, якими користуються українські науковці-дослідники із ЗСА і Канади. Він теж відвідав проф. Василя Галича у Супіріор, Виск., повідомляючи, що Міннесотський університет вшанує цього українського піонера-дослідника 14-го листопада ц. р. Д-р Куропась теж звітував про наради Комітету для Правопорядку в УККА, в яких він взяв участь в заступстві і на прохання д-ра І.Флиса.

Коротко про загальний стан УНСоюзу та його поодиноких Відділів звітував д-р І.Флис, зупиняючись дещо обширніше про підготову до Конвенції в Рочестері. Він відбув поїздку туди та мав довші наради з членами тамошнього Конвенційного комітету, який вже почав працю із заохочуючим ентузіязмом. Д-р Флис плянує ще одну поїздку до Рочестеру у вересні цього року.

Про стан в-ва „Свобода", яке у звітовому часі перенеслося на нижчий поверх в Українській Будівлі УНСоюзу, звітував головний редактор З.Снилик, заторкуючи при тому важливіші події в громаді, в Україні і у світі. Ред. Снилик ствердив, що наскрізь позитивний відгомін мала ревізита Владики Мстислава у Владики Стефана у Філядельфії, а відтак спільна заява української православної і католицької ієрархій про спільне відзначення 1000-річчя хрищення України-Руси. Календар-Альманах УНСоюзу на 1982 рік, що його підготовляє редактор-емерит Антін Драган у співпраці з редакцією „Свободи", вже набирається у друкарні видавництва; книжка Любови Коленської п.н. „Дзеркала" вже появилася, а книжка проф. Володимира Бараґури вже друкується.

Відтак учасники нарад ще дискутували над деякими пропозиціями забезпеченевого консультанта Джеймса Балу та про співпрацю УНСоюзу з Гарвардським університетом у виданні праці про голод в Україні, авторства Роберта Конквеста.

Після вислухання звітів та обговорення цілого ряду справ вирішено:

Вислати спільний обіжник від Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу та Виконавчого Комітету УБСоюзу до Відділів та членів обох Союзів про переговори, потребу і користі злуки цих обох Союзів в одну організацію під пропонованою назвою Український Народний Братський Союз,

Включити УНСоюз, як спонзора, у відзначення ювілею проф. Василя Галича, що його влаштовує Міннесотський університет 14-го листопада ц.р., та делегувати на це відзначення, як представників УНСоюзу, заступника головного предсідника д-ра М.Куропася і головного директора для Канади сен П.Юзика,

Зорганізувати серед членства УНСоюзу та широкого громадянства збірку фондів на український відділ Дослідчого Центру Історії Іміграції в Міннесотському університеті.

УЧАСТЬ ПРОФ. Т. ЗАЛУЦЬКОГО В КОНҐРЕСІ

Кент, Огайо (УААУП). — Д-р Т. Залуцький, професор фармацевтики університету Говард у Вашінґтоні, буде мати доповідь на 41-му міжнародному конгресі фармацевтичних наук, що відбудеться від 7 до 11-го вересня ц. р. у Відні, Австрія. Його доповідь є в ділянці взаємодії ліків.

ПРОПУЩЕНО ПРІЗВИЩЕ

У дописі „Щоби слава не пропала" (Спортові вісті), випало призвище автора — Богдан Чапля. — Ред.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН назначив трьох своїх найближчих співробітників — Дейвіда А. Стокмана, директора бюджету, Едвіна Міса, дорадника Білого Дому і Джеймса Бейкера, шефа особового штабу Білого Дому, щоб вони наглядали за витратами усіх урядових департаментів і Когресу і своєчасно повідомляли Уряд про евентуальні переступлення у витратах. Лері Спікс, заступник пресового секретаря, заявив кореспондентам, що президент Реґен хоче бути певним, що всі департаменти працюватимуть у рамцях бюджету і що обидві палати Конґресу притримуватимуться при ухвалах різних програм і сум загальної фінансової настанови Уряду.

БРИТАНСЬКА ЛЕЙБОР партія опублікувала економічний плян своєї діяльности на випадок, що вона переможе у чергових виборах. Плян цей, як схарактеризувало його керівництво партії, є „радикальною візією соціялістичної Британії". Лейбор партія заповідає комплетне заперечення теперішньої політики консервативного уряду.

Сольоспіви...

(*Продовження зі стор. 2*)

ЗСА і Канаді, зфабрикованих без якого-небудь таланту, часто роззброюючих безглуздих, не приходиться брати тут до уваги.

Що представляє собою Титла, як молодий і новий співак? У нього з природи майже поставлений голос і особливо повні блеску і дзвінко звучать його високі тони. А це, загально беручи, в тенора — найважливіше. При цьому це голос гарного тембру, головно в горішніх позиціях. Співає Титла безпосередньо, щиро і з душею. На речі віртуозні, як крещенда і леґато (сполучені ноти), пяніссіма і портамента (голосові луки) треба ще підіждати. деякі співаки, і життя пройде, а вони цих технічних заковик не подолають. Маймо надію, що Титла в цьому напрямі осягне, як не все, то багато, бо він працьовитий.

Добір його пісень, у цілому, міг би бути може дещо більше музично вимогливий, хоч зате всі його речі на платівці вдячні та сприємливі і для пересічного слухача.

Зовнішній вигляд, як конверти в брунатно-жовтому кольориті, з профілем, доброго, фотографічного портрету співака (не знаємо імени світливця), так і самої платівки з етикетою-наліпкою, наглядно корисний. В зовнішньому мистецькому оформленні, велика заслуга брата Євгена, мистця Богдана Титли. Видимо теж, що Марко Сидорак знає своє інженерське діло, бо з технічного боку платівка додатньо звертає на себе увагу: капосного шурхоту іґли під час грання майже зовсім немає. Тому і голос і інструменти звучать чітко та виразно (Звукозапис: Електронова продукція, розподіл: Арка)

Акомпаньяторка Евгенія Палій технічно — дуже добра, хоча більше внутрішнього пов'язання і переживання були б тільки ще більше допомогли цілості виконання.

Розпочинає Титла свою програму піснею-молитвою А. Гнатишина: „Богородице Діво", яка в нього — на вдивовижу, бож це початок — без хвилювання в голосі, виходить вийнятково добре. Друга пісня того ж музики: „Мамо моя" уже позначена деякою тремою. Однак зразу треба зазначити, що на цілій платівці найкраще вийшли в Титли саме пісні Гнатишина. А їх є аж п'ять. Похвальний був задум виконати пісні: „Куди ти згинув рідний краю" чи „Думку" з музикою Степового, до слів Олеся і Остапа Нижанківського (батька): „Минули літа молодії", до поезії Шевченка, крім фортепіяна, в супроводі скрипки. Скрипковий акомпаньямент до „Думки", за мелодією пісні, зробив, либонь, скрипаль Семен Ронькін, що зі серцем приграє на скрипці. Самозрозуміло, що скрипкова гра збагачує настрій і глибину композиції, тому ці дві пісні чинять на слухача більше враження, навіть тоді, як початкова фраза: „Минули літа молодії" є заповільна, а один-два тони не зовсім певні своєю чистотою. „Засумуй трембіто" Нестора Нижанківського (сина), сл. Р. Купчинського — це ,без сумніву, найцінніша пісня на платівці і вона залишила б в слухача гарне враження, якби не самовільна зміна в закінченні пісні (октаву вище). Так ніяк не годиться поступати з твором такого поважного композитора, як Н. Нижанківський. Додання „гей" у пізнішій пісні Лопатинського можна стравити, але Нижанківський не потребує жадних змін, ні поправок. „Жита" до слів Олеся на другому боці, „Сон" і остання пісня: „Гей дівчата, де йдете" зі словами і музикою Гнатишина, як уже згадано, всі вони звучать свобідніше і краще від інших пісень. Пісня, що може очарувати слухача, „Бабине літо" Січинського випала не зовсім переконливо, бо власне її треба співати в більшості леґато і піяно. А передовсім треба було виправити текст, бож ніхто сьогодні не вимовляє „павутинє", а „павутиння". Бездоганно й елегійно несеться пісня Лисенка до поезії Л. Українки: „Не дивися на місяць весною". Та, проте, найсвобідніше співає Титла пісню, яку він і виконує уже довший час успішно, а саме Я. Лопатинського: „Як я був молодий" (слова С. Любомира), що її так бравурно виконував колись і незабутній тенор Орест Руснак.

Отже тому, що в нас платівок із поважними, цінними піснями зовсім бракує, то ці пісні в виконанні Титли, не зважаючи на деякі недомагання, повинні принести нашим меломанам чимало неочікуваної приємности і розради.

Теодор Терен-Юськів

Навчання української...

(*Продовження зі стор. 2*)

Неґативне ставлення шкільних властей до українського шкільництва, а це має вплив на байдужість батьків. Наболілою справою є теж відсутність дитячих садків, чи як їх у Польщі називають світлиць. Будуть діяти дитячі садки, в яких навчали б малят рідної мови, будуть і учні в українських початкових школах. У шкільному році 1979-1980 і до червня 1981 року навчалося ледве в усіх навчальних пунктах тисяча українських дітей української мови. Ця статистика — це застрашуючий образ. Єдина по суті українська початкова школа в Польщі в Білому Борі вже два роки зачинена, бо її ремонт ще не почався. Ця школа має зобов'язуючу назву: Українська школа ім. Тараса Шевченка. Правда,6 квітня ц. р. міністерство освіти призначило на ремонт цієї школи в Білому-Борі 4 мільйони злотих, але ремонт закритої школи досі не почався! Ґоловне Управління УСКТ-ва нарікає, що справа ця застрягла в Кошалівській шкільній кураторії, мовляв, немає відповідного матеріялу для ремонту. „Наше Слово" з 12 квітня ц. р. повідомляє, що міністер освіти поінформував Головне правління УСКТ-ва про те, що з початком 1981-82 року шкільного року всі шкільні кураторії зобов'язані заґарантувати сприятливі умови в напрямі „вдосконалення праці шкіл з непольською мовою навчання та з додатковим навчанням рідної мови". Інформація добра, але уже у вересні ц. р. можна буде побачити як її переводитимуть в діло — і чи — та настільки скористають з неї українські діти.

Папа перебув...

(*Продовження зі стор. 1*)

струментів. Пробудившись з анастезії після операції Папа привітав присутніх усміхом.

Високі чинники Римської Курії висловлюються, що, не зважаючи на поворот Папи до повного попереднього стану, програма його діяльности буде значно вужча, як перед пораненням. Папа мав заповіджені візити до Франції, Швайцарії і Еспанії, які вже відкликано і невідомо, чи і коли вони будуть актуальні. Так само покищо немає в пляні ніяких інших довших поїздок Папи. В його евентуальних подорожах, а навіть на обширі Ватикану, буде змінений режим його рухів і зміцнена особиста охорона. Дотепер це було тільки в мінімальній мірі, тепер це буде роблене згідно з найдальше йдучими вимогами. Саме тепер триває добір відповідних людей і їхній вишкіл.

Відбулися наради при матірньому домі СС. Василіянок

Рада Сестер Провінції Серця Христового, що служить провінціяльному зарядові як дорадча, дослідницька і засобова рада, провела тиждень плідних і корисних нарад від 13-го 17-го липня при матірньому домі СС Василіянок у Філядельфії. У цих нарадах взяли активну участь усі Сестри провінції.

Рада Сестер, очолена С. Доротеєю Анною і С. Мартиною, секретаркою, складається із п'ятьох комісій: вишколу—голова С.Павля; апостоляту-служіння—голова С.Боніфатія; пресових зв'язків—голова С.Єроніма; фінансів і розвитку—голова С.Бенігна; управи-довгосяжного плянування—голова С.Кекилія, і спеціяльна комісія перевірення конституції Чину—С.Дія.

Д-р Фитцгіббонс промовляє до зібраних СС. Василіянок.

Отець Т.Гуманицький під час річних реколекцій у каплиці Царя Христа.

В часі сесій кожна комісія здала звіт з діяльности за рік 1980-81. Комісія пресових зв'язків виготовила молитовні рефлексії з навчань св. Василія Великого і коротку історію перших років Американської фундації в Філядельфії, з насвітленням важливих подій із життя Сестер в цих роках. С.Віра, провінціяльний архівар, виготовила виставку мемуарів св.п. Матері Олени Лангевич, першої настоятельки СС. Василіянок, що її сторіччя з дня народження святкує Провінція цього року. Вступ до архівів був доступний всім Сестрам. Сестри мали нагоду оглянути новостворений архів провінції, що тепер міститься на першому поверсі матірнього дому.

Комісія апостоляту-служіння виготовила показ серії релігійних підручників „Бог з нами", що призначені до вжитку в українських парохіяльних школах та школах українознавства в Філядельфійській митрополії, почавши з вересня цього року.

Комісія вишколу запросила на головного промовця д-ра Фитцгіббонса, психіятра з Бала-Кинвид, і члена Архидієцезальної Ради в Філядельфії, який цікаво промовляв на тему сучасних проблем напруження у монашому житті та подавав вияснення на запитання Сестер відносно дотичних проблем. Ввечері того ж дня Сестри мали товариську зустріч з висвітленням цікавого фільму та гостились перекускою.

Від вівтірка до четверга Сестри перевірювали конституції Чину. Комісія Управи при співучасті всіх Сестер виготовила Заяву Сестри Василіянки такого змісту: „Сестра св. Василія Великого провінції Серця Христового готова на Божий заклик і щоденно відновляє це забов'язання. Будучи людиною молитви, сповненою східнім християнським духом, вона свідчить про сповіщення євангельське. Вона обітує євангельські ради в монашій спільноті, основаній на навчаннях св. Василія.

В Українсько-Католицькій Церкві вона служить Божому Людові, головно в українській спільноті, по потребах і знаках сучасних часів."

Сесії закінчились відчитанням фінансового звіту провінціяльної скарбнички С.Томи і річним звітом про стан провінції, виготовленим М. Провінціяльною М.Теодозією. М.Провінціяльна заохотила Сестер до дальшої вірности ідеалам монахинь Василіянок і навчань їхнього основника св. Василія Великого.

Піснею „О Василіє Великий" закінчено тиждень спільних нарад і роздумів, а Сестри, скріплені молитвою і заохотою до дальшого вірного служіння Богові, Чинові і народові, розійшлись, щоб у наступному році якнайкраще сповняти свої місійні завдання.

Іран притримує...

(*Продовження зі стор. 1*)

колишньому президентові Абольгассанові Бані-Садрові жити в Франції, але під умовою, що він не буде вести ніякої політичної діяльности. Бані-Садр — це давній мешканець Парижу, де він має свою хату на передмісті цього міста, в якій живе його дочка з дітьми. Одначе французька поліція переселила Бані-Садра в інше приміщення, щоб уникнути можливости спроби іранських терористів убити його.

У всьому світі, а зокрема у Франції, підноситься хвиля обурення з приводу протизаконного поступування іранського уряду. Іранський уряд пробує хоч у якійсь мірі зневтралізувати те обурення й подає, що французи притримані в Ірані тимчасово для перевірки перед їхнім виїздом, чи вони не мають якихсь боргів в Ірані та чи заплатили податки, а після того їх випустять до Франції.

В Ірані є всіх коло 140 французьких громадян, а в тому числі 14 місіонерів і монахинь і ті відмовилися покинути Іран. Французька амбасада мала 15 працівників, включно з амбасадором і деяким з них уряд доручив залишитися в Теграні й продовжати захищати французькі інтереси, бо відкликання амбасадора не є однозначне зі замкненням амбасади.

Переговори в Польщі...

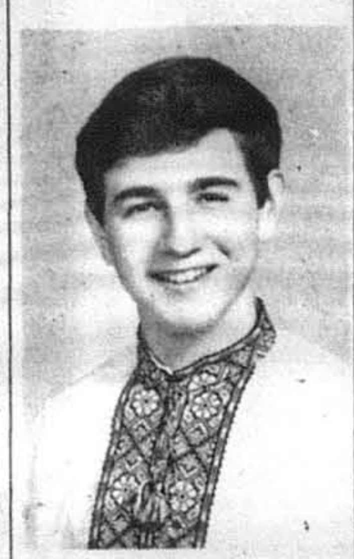
(*Закінчення зі стор. 1*)

перед такою можливістю і погрожував навбіть вжити силу проти „ребеліянтів" і тих, які займаються „чорною торгівлею".

Речник профспілки „Солідарносьць" Януш Онишкевіч заявив, що підготова до генерального страйку триває і триватиме до часу, поки не буде розв'язане питання харчової ситуації, бо урядові чинники, на його думку, абсолютно замало роблять в цьому напрямі. „Ми хочемо говорити з урядом про брак харчів, зокрема м'яса, а вони (тобто уряд) говорять нам про ідеологію", — заявив Онишкевіч кореспондентам.

Відкладено також засідання нового Політбюра і Центрального Комітету Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії без жадного пояснення. Поінформовані особи кажуть, що зроблено це для того, щоб дати можливість першому секретареві ПОРП Станіславові Кані поїхати до Москви і поконсультуватись там з генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Леонідом Брежнєвим.

Успіхи українського студента

Аскольд Рихтицький

Аскольд А.Рихтицький, син Юрія і Марії Є.Рихтицьких, недавно закінчив середню школу першим у його клясі (веледикторіон). Він здобув членство у Почесному Крайовому Товаристві і був проголошений школярем Іллиной. У середній школі він допоміг зорганізувати і був президентом Клюбу юних республіканців. За участь у шкільних і міжшкільних дебатах здобув членство в престижевому Крайовому товаристві дискутантів. А.Рихтицький вписаний у книзі „Хто є хто серед американських середньошкільних учнів" на шкільні роки 1979-80 і 1980-81.

Він є парохіянином парохії свв. Володимира і Ольги в Чікаґо. Школу українознавства Товариства „Рідна Школа закінчив з відзначенням. Як член Пласту брав участь в Орликіяді 1977 року в Чикаґо, де здобув титул Гетьманича.

У вересні Аскольд розпічне навчання в Норвестерн університеті у Еванстоні, Ілл., де його прийнято до медичної школи в межах шестирічної спеціяльної програми медичної освіти.

А.Рихтицький є членом 125-го Відділу Українського Народного Союзу.

Н.Н.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 14-го СЕРПНЯ 1981 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорізька Січ 371 Відд., о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні. Просимо чл. вирівняти залеглі вкладки, як рівнож взяти участь в Союзовому Дні, який відбудеться 23-го серпня ц. р. в Бавнд Бруку. Початок о 1-ій год. по пол. - Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст. гол., Ю. Баранюк, фін. секр., В. Левицький, кас.